

Curtea Supremă de Justiție

DECIZIE

12 decembrie 2017

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componența:

Președinte – Petru Ursache,

Judecători – Nadejda Toma, Vladimir Timofti, Constantin Alerguș, Anatolie Țurcan,

a judecat, fără citarea părților, recursurile ordinare declarate de avocatul Ciocanu Aliona în numele inculpaților Onufrei Ivan și Leucă Ivan și de succesorul victimei Cernei Maria, prin care se solicită casarea deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 12 aprilie 2017, în cauza penală în privința lui

Leucă Ivan XXXXX,
născut la XXXXX, domiciliat
în r-ul XXXXX.

Onufrei Ivan XXXXX,
născut la XXXXX domiciliat
în XXXXX.

Termenul de examinare a cauzei:

1. 13.07.2015 – 11.11.2016 (prima instanță);
2. 26.12.2016 – 12.04.2017 (instanța de apel);
3. 04.08.2017 – 12.12.2017 (instanța de recurs).

CONSTATĂ:

1. Prin sentința Judecătoriei Drochia din 11 noiembrie 2016, Leucă Ivan a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 145 alin. (2) lit. i), j) Cod penal la 15 ani închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip închis.

Onufrei Ivan a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 145 alin. (2) lit. i), j) Cod penal la 15 ani închisoare, cu executarea acesteia în penitenciar de tip închis.

2. Potrivit sentinței s-a constatat că Leucă Ivan, în noaptea de 17 octombrie 2014 împreună cu Onufrei Ivan în locuința situată în s. XXXXX, raionul XXXXX, care aparține cet. Stagurschi Serghei, fiind în stare de ebrietate alcoolică, în rezultatul unui conflict care a apărut între ei și cet. Savicev Denis XXXXX, locuitor al s. XXXXX, cu care au servit băuturi alcoolice, cu deosebită cruzime i-au aplicat ultimului multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, după care cu ajutorul unui par din lemn pe care îl aveau la sine, i-au aplicat cet. Savicev Denis multiple lovituri peste organele de importanță vitală – cutie toracică și cap, astfel cauzându-i ultimului, conform raportului de expetiză medico-legală nr. 279 din 30.12.2014, leziuni corporale grave, periculoase pentru viața și sănătatea persoanei, sub formă de hemoragii în țesuturile moi pericraniene, hemoragii subarahnoidiene, ruptură postraumatică a aparatului ligamentar a vertebrei II cervicale, echimoze, plăgi contuze pe diferite regiuni ale corpului, în rezultatul cărora ultimul a decedat.

3. Sentința a fost atacată cu apeluri de către:

3.1. Avocatul Galer Valeriu în numele inculpatului Onufrei Ivan, care a solicitat casarea acesteia, recalificarea infracțiunii și numirea unei pedepse mai blânde.

În motivarea cererii de apel a invocat că:

- pedeapsa este prea aspră și acțiunile inculpaților au fost calificate incorect;
- în materialele cauzei nu au fost prezentate probe că inculpații au avut intenția de a omorî victima;

- victima Savicev Denis, având un cuțit la sine, a inițiat conflictul, faptul dat fiind confirmat în ședința de judecată de martorii audiați. În acea seară a avut loc o bătaie între victima Savicev Denis și inculpații Leucă Ivan și Onufrei Ivan, dar faptul dat era ca rezultat al comportării agresive a victimei, care îi amenința pe Onufrei și familia lui că îi v-a omorî. Inculpații nu au avut intenția de a omorî victima, dar i-au aplicat multiple lovituri.

Totodată, apelantul a menționat că acțiunile inculpaților incorect au fost calificate în prevederile art. 145 alin. (2) Cod penal, calificarea urmând a fi făcută în baza art. 151 Cod penal – vătămarea intenționată gravă a integrității corporale ce a provocat decesul victimei;

- instanța nu a luat în considerație că, după conflict, victima Savicev Denis nu a decedat imediat, dar după un anumit interval de timp. Nu s-a luat în considerație că Savicev Denis era o persoană foarte agresivă în acea seară, avea la sine un cuțit de bucătărie, care a fost luat din mâinile lui. Ca persoană, Savicev Denis, se caracteriza foarte negativ.

La data de 20.12.2016, avocatul Galer Valeriu a mai depus un apel în numele inculpatului Onufrei Ivan, conținutul căruia este identic celui din 22.11.2016.

3.2. Avocatul Covdii Alexandru în numele inculpatului Leucă Ivan, care a solicitat casarea sentinței, cu pronunțarea unei noi hotărâri privind achitarea inculpatului.

În motivarea apelului declarat a invocat că:

- nu este de acord cu concluzia instanței privind vinovăția lui Leucă Ivan în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. i), j) Cod penal;

- instanța de fond greșit a apreciat probele pe cauză, pronunțând în privința acestuia o hotărâre de condamnare, care contravine circumstanțelor de fapt ale cauzei și normelor legii procesual penale;

- în cadrul examinării cauzei, acuzatorul de stat nu a prezentat probe prin care se demonstrează faptul că Leucă Ivan intenționat i-a aplicat lovituri cet. Savicev Denis, având intenția de a-l omorî.

3.3. Inculpatul Leucă Ivan, care a solicitat reexaminarea cauzei penale pe motiv că nu este de acord cu sentința instanței de fond, deoarece nu s-au luat în considerație declarațiile martorilor și că victima după conflict a mers prin sat servind băuturi alcoolice.

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 12 aprilie 2017, pronunțată integral la 24 mai 2017, s-au admis apelurile declarate de avocatul Galer Valeriu în numele inculpatului Onufrei Ivan, apelul avocatului Covdii Alexandru în numele inculpatului Leucă Ivan și apelul inculpatului Leucă Ivan, s-a casat sentința în latura penală, s-a rejudecat cauza și s-a pronunțat o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, după cum a urmat:

Onufrei Ivan a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 151 alin. (4) Cod penal la 12 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

Leucă Ivan a fost recunoscut vinovat și condamnat în baza art. 151 alin. (4) Cod penal la 12 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

Acțiunea civilă înaintată de succesorul victimei Cernei Maria a fost admisă parțial.

4.1. A fost dispusă încasarea în mod solidar de la Leucă Ivan și Onufrei Ivan în

beneficiul lui Cernei Maria a prejudiciului moral în sumă de 100 000 (una sută mii) lei și a prejudiciului material în sumă de 34 284 (treizeci și patru mii două sute optzeci și patru) lei.

În motivarea soluției adoptate, instanța de apel a statuat că vina inculpaților Leucă Ivan și Onufrei Ivan, în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal, și-a găsit confirmarea prin declarațiile acestora, ale succesului victimei Cernei Maria, ale martorilor Stagurschii Serghei, Strogan Alexandru, Onufrei Irina, Școropada Maxim, Școropada Ion, Cablova Nina, cât și prin probele scrise, cercetate în ședința de judecată și anume:

- procesul-verbal de cercetare la fața locului din 18.10.2014 (f.d. 13-16, vol. I); - planșa fotografică la procesul-verbal de cercetare la fața locului din 18.10.2014 (f.d. 17-29, vol. I); - procesul-verbal de cercetare la fața locului din 18.10.2014 (f.d. 30-31, vol. I); - planșa fotografică la procesul-verbal de cercetare la fața locului din 18.10.2014 (f.d. 32-33, vol. I); - ordonanța de recunoaștere drept corp delict și atașare la dosar din 20.10.2014 (f.d. 34, vol. I); - procesul-verbal de cercetare la fața locului din 18.10.2014 (f.d. 35-36, vol. I); - planșa fotografică la procesul-verbal de cercetare la fața locului din 18.10.2014 (f.d. 37-42, vol. I); - ordonanța de recunoaștere drept corp delict și atașare la dosar din 20.10.2014 (f.d. 43, vol. I); - procesul-verbal de cercetare la fața locului din 18.10.2014 (f.d. 44-45, vol. I); - planșa fotografică la procesul-verbal de cercetare la fața locului din 18.10.2014 (f.d. 46-48, vol. I); - ordonanța de recunoaștere și de anexare a corpurilor delictive la cauza penală din 20.10.2014 (f.d. 49, vol. I); - raportul de examinare medico-legală nr. 115 „c” (f.d. 134-135, vol. I); - raportul de expertiză medico-legală nr. 279 din 28.10.2014, conform căruia, cet. Savicev Denis i-au fost cauzate leziuni corporale grave, sub formă de: hemoragii în țesuturile moi pericraniene, hemoragii subarahnoidiene, ruptură postraumatică a aparatului ligamentar a vertebrei II cervicale, echimoze, plăgi contuze pe diferite regiuni ale corpului, în rezultatul cărora ultimul a decedat. Ruptura aparatului ligamentar a vertebrei II cervicale a apărut în momentul răsucirii cu forță bruscă a capului sau prin alte circumstanțe. Cu traumatismul suportat în ansamblu descris la momentul examinării cadavrului, victima putea să efectueze careva mișcări fără un efort fizic majorat; - raportul de expertiză medico-legală în privința lui Leucă Ivan nr. 276 din 20.10.2014 (f.d. 149, vol. I); - raportul de expertiză medico-legală în privința lui Leucă Ivan nr. 516 din 20.10.2014 (f.d. 149, vol. I).

Volumul II

- procesul-verbal de confruntare din 28.10.2014 (f.d. 24); - ordonanța de ridicare din 18.10.2014 (f.d. 25, 27, 131); - procesul-verbal de ridicare din 18.10.2014 (f.d. 26, 28, 132); - ordonanța de recunoaștere drept corp delict și atașare la dosar din 20.10.2014 (f.d. 29, 133); - actul nr. 482 a-2014 de expertiză psihiatrico-legală de ambulatoriu (f.d. 38-39); - procesul-verbal de confruntare din 24.10.2014 (f.d. 129-130); - actul nr. 483 a-2014 de expertiză psihiatrico-legală de ambulatoriu (f.d. 137-138).

Instanța de apel a considerat că acuzarea nu a prezentat probe în confirmarea învinuirii aduse inculpaților în baza art. 145 alin. (2) lit. i), j) Cod penal – omor intenționat comis de două persoane cu deosebită cruzime și din motive sadice. Astfel, în susținerea poziției sale și anume în recalificarea acțiunilor inculpaților din art. 145 alin. (2) lit. i) j) Cod penal în art. 151 alin. (4) Cod penal, a adus ca argument poziția doctrinei penale.

Analizând probele cercetate, instanța de apel a considerat că infracțiunea incriminată inculpaților nu și-a găsit confirmare, acuzarea nu a probat acele semne și elemente

calificative care au stat la baza învinuirii și anume intenția direct îndreptată la lipsirea unei persoane de viață cu o deosebită cruzime și din motive sadice.

În opinia instanței de apel, rapoartele de expertiză medico-legală pe care se întemeiază învinuirea, de asemenea nu au confirmat intenția inculpaților privitor la comiterea unui omor cu o deosebită cruzime, ci doar au confirmat cauza decesului și legătura de cauzalitate între acțiunile inculpaților și consecințele survenite.

În acest sens, instanța de apel a reținut că decesul victimei urma să se găsească într-o legătură de cauzalitate directă cu vătămarea gravă a integrității corporale sau a sănătății. Latura subiectivă în cazul faptei care s-a examinat s-a caracterizat prin intenție față de urmările prejudiciabile primare și prin imprudență față de urmările prejudiciabile secundare.

Astfel, în absența intenției directe sau indirecte față de decesul produs, care a urmat vătămării grave a integrității corporale sau a sănătății, cele comise trebuiau calificate potrivit alin. (4) al art. 151 din Cod penal. La delimitarea infracțiunii de la alin. (4) art. 151 din Cod penal de omorul intenționat, era necesar să fie luate în considerație toate circumstanțele cazului (caracterul mijloacelor aplicate, localizarea plăgilor, numărul loviturilor aplicate etc.); nu putea fi luat drept criteriu de delimitare durata perioadei de la cauzarea plăgii până la momentul decesului victimei. Or, decesul care s-a produs peste un timp după cauzarea plăgii, fără a fi luate în considerație celelalte circumstanțe obiective și subiective, nu era o condiție suficientă pentru a exclude orice incertitudine în ce privește prezența la făptuitor a intenției de a lipsi de viață victima.

Instanța de apel, reieșind din probatoriul prezentat de acuzare, a conchis că nu a fost dovedită intenția inculpaților în omorul intenționat săvârșit cu deosebită cruzime și din motive sadice, însă a reținut că, în drept, fapta inculpaților Leucă Ivan și Onufrei Ivan întrunește elementele constitutive ale infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal, *adică vătămarea intenționată gravă a integrității corporale sau a sănătății, care a provocat decesul victimei*, or din probele administrate și menționate, instanța de apel a constatat că fapta infracțională săvârșită de inculpați ca fiind dovedită și anume:

Leucă Ivan XXXXX, în noaptea de 17 octombrie 2014 spre 18.10.2014 împreună cu Onufrei Ivan XXXXX în locuința situată în s. XXXXX, care aparține cet. Stagurschi Serghei XXXXX, fiind în stare de ebrietate alcoolică, în rezultatul unui conflict care a apărut între ei și cet. Savicev Denis XXXXX, locuitor al s. XXXXX, cu care au servit băuturi alcoolice, i-au aplicat ultimului multiple lovituri cu pumnii și picioarele peste diferite părți ale corpului, după care cu ajutorul unui par din lemn pe care îl aveau la sine, i-au aplicat cet. Savicev Denis multiple lovituri, astfel cauzându-i ultimului, conform raportului de expertiză medico-legală nr. 279 din 30.12.2014, leziuni corporale grave, periculoase pentru viața și sănătatea persoanei, sub formă de hemoragii în țesuturile moi pericraniene, hemoragii subarahnoidiene, ruptură posttraumatică a aparatului ligamentar a vertebrei II cervicale, echimoze, plăgi contuze pe diferite regiuni ale corpului, în rezultatul cărora ultimul a decedat.

Totodată, în instanța de apel, succesorul victimei Cernei Maria, a depus o cerere prin care a solicitat încasarea de la inculpați a prejudiciului moral în sumă de 100000 (o sută mii) lei și a prejudiciului material în sumă de 88 504 lei, ce constau din cheltuielile suportate privind funerariile fiului său Savicev Denis și a meselor de pomenire, a solicitat și încasarea pensiei de întreținere pentru doi copii minori. În confirmarea solicitărilor date, succesorul victimei a prezentat certificate întocmite în modul prevăzut de lege, prin care

s-a confirmat procurarea produselor, pentru funerariile fiului său Savicev Denis în sumă de 9684 lei și mesele de pomenire în sumă de 9 000 lei, 7600 lei și 8000lei (f.d. 252, 253, vol.III).

Prin urmare instanța de apel, în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice și fizice cauzate succesorului victimei Cernei Maria în urma pierderii din viață a feciorului său, de gradul de vinovăție al făptuitorului prejudiciului și de măsura în care compensarea poate aduce satisfacerea succesorului victimei, ținând cont de aceste împrejurări, urmărind scopul ca evaluarea să nu fie una subiectivă ori pentru a nu se ajunge la o îmbogățire fără just temei, a considerat că suma de 100000 (una sută mii) lei va fi o despăgubire echitabilă pentru daune morale cauzate lui Cernei Maria în rezultatul comiterii infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal de către inculpați.

Totodată, instanța de apel a dispus încasarea prejudiciul material în sumă de 34284 lei, sumă pe care succesorul victimei a probat-o, în rest cerințele acesteia s-au admis în principiu, urmând să înainteze acțiune în ordine civilă, prezentând dovezi în confirmarea cerințelor sale cu privire la încasarea pensiei de întreținere a copiilor minori.

5. Decizia instanței de apel este atacată cu recursuri ordinare de către:

5.1. Avocatul Ciocanu Aliona în numele inculpaților Onufrei Ivan și Leucă Ivan, la 15 iunie 2017, invocând drept temei de recurs prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea parțială a acesteia în partea ce ține de încasarea în mod solidar a prejudiciului material și moral, cu dispunerea încasării în beneficiul succesorului victimei Cernei Maria în cote-părți egale de la Leucă Ivan și Onufrei Ivan a sumei prejudiciului material de 10 000(zece mii) lei și a sumei prejudiciului moral de 50 000 (cincizeci mii) lei.

În motivarea recursului indică că nu este de accord cu decizia instanței de apel în partea admiterii acțiunii civile pe motiv că pedeapsa civilă este prea aspră, nefiind luate în considerație acțiunile ilegale și provocatoare ale victimei, care de fapt au provocat săvârșirea infracțiunii.

În acest context, instanța nu a luat în considerație cele invocate de inculpați, anumiți martori, care au confirmat că victima a luat cuțitul de acasă și s-a pornit să se răfuiască cu inculpații, amenințându-i.

Mai mult ca atât, instanța de apel a considerat că, suma de 100000 (una sută mii) lei va fi o despăgubire echitabilă pentru daune morale cauzate lui Cernei Maria în rezultatul comiterii infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal de către inculpați. Totodată, s-a încasat prejudiciul material în sumă de 34284 lei, sumă pe care succesorul victimei a prezentat probe în conformitate cu solicitările sale.

Astfel, condamnații consideră că suma de 134 287 lei, este una foarte împovărătoare, excesivă și practic imposibilă de a fi executată, este o decizie irealizabilă, luându-se în considerație că însuși condamnarea la 12 ani de închisoare, care este o perioadă destul de mare, deja constituie o satisfacție a succesorului victimei de îndeplinire a justiției. Instanța de apel nu a ținut cont de faptul că persoanele condamnate la 12 ani închisoare, nu au unde câștiga suma de 134284 lei, pentru plata prejudiciului stabilit și condamnații mai au și copii la întreținere. Condamnații consideră că ar fi fost just și echitabil dacă suma prejudiciului ar fi fost împărțită în părți egale acestora și nu spre încasare solidară, pentru ca fiecare să-și cunoască obligația pecuniară stabilită prin sentință și să achite o parte concretă din prejudiciul stabilit spre achitare.

5.2. Succesorul victimei Cernei Maria, la 28 iunie 2017, invocă drept temei de recurs

prevederile art. 427 alin. (1) pct. 12) Cod de procedură penală, prin care solicită casarea acesteia cu menținerea sentinței.

În motivarea recursului declarat a relatat în totalitate decizia instanței de apel, considerând că pedeapsa aplicată inculpaților de către aceasta este prea blândă.

6. La caz, a fost depusă referință de către procuror, care s-a pronunțat pentru respingerea recursurilor ordinare, ca fiind neîntemeiate.

Acuzarea consideră că pedeapsa stabilită de instanța de apel este în dependență de circumstanțele atenuante și agravante prevăzute la art. 76-77 Cod penal, precum și efectele acestora prescise în art. 78 Cod penal.

7. Judecând recursurile ordinare, în raport cu actele cauzei, Colegiul penal lărgit ajunge la concluzia că recursul ordinar declarat de succesorul victimei Cernei Maria urmează a fi respins ca inadmisibil, iar recursul ordinar declarat de avocatul Ciocanu Aliona în numele inculpaților urmează a fi admis, cu casarea parțială a deciziei instanței de apel, iar în vederea susținerii acestei statuări se expun următoarele considerente.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, judecând recursul instanța este în drept să-l admită, cu casarea parțială a hotărârii atacate și dispunerea rejudecării cauzei, pronunțând o nouă hotărâre.

Prin urmare, instanța de recurs poate să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și să o caseze, atunci când se constată comiterea erorilor de drept, care au dus la adoptarea unei hotărâri ilegale, totodată, verificându-se dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Cu referire la recursul ordinar declarat de avocatul Ciocanu Aliona în numele inculpaților, Colegiul penal conchide de a-l admite în partea soluționării acțiunii civile, privind încasarea prejudiciului moral din următoarele considerente:

Potrivit art. 1422 Cod civil-„*În cazul în care persoanei i s-a cauzat un prejudiciu moral (suferințe psihice sau fizice) prin fapte ce atentează la drepturile ei personale nepatrimoniale, precum și în alte cazuri prevăzute de legislație, instanța de judecată are dreptul să oblige persoana responsabilă la reparația prejudiciului prin echivalent bănesc. Prejudiciul moral se repară indiferent de existența și întinderea prejudiciului patrimonial*”.

Art. 1423 alin. (1), (2) Cod civil-„*Mărimea compensației pentru prejudiciu moral se determină de către instanța de judecată în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice cauzate persoanei vătămate, de gradul de vinovăție al autorului prejudiciului, dacă vinovăția este o condiție a răspunderii, și de măsura în care această compensare poate aduce satisfacție persoanei vătămate. Caracterul și gravitatea suferințelor psihice sau fizice le apreciază instanța de judecată, luând în considerare circumstanțele în care a fost cauzat prejudiciul, precum și statutul social al persoanei vătămate*”.

Reieșind din conținutul prevederilor nominalizate, luând în considerație doctrina și practica judiciară constantă, Colegiul penal reține că, prejudiciul moral este supus încasării separate și nu solidare, după cum a decis instanța de apel, motiv din care soluția adoptată de către ultima urmează a fi casată parțial, și anume în latura soluționării acțiunii civile, în partea încasării prejudiciului moral.

Prin urmare, Colegiul penal conchide că, în funcție de caracterul și gravitatea suferințelor psihice și fizice cauzate succesorului victimei Cernei Maria în urma pierderii din viață a feciorului său, de gradul de vinovăție al făptuitorului prejudiciului și de măsura în care compensarea poate aduce satisfacerea succesorului victimei, ținând cont de aceste împrejurări, urmând scopul ca evaluarea să nu fie una subiectivă ori pentru a nu se ajunge la o îmbogățire fără just temei, consideră că încasarea sumei de 50 000 (cinci zeci mii) lei de la fiecare inculpat, va fi o despăgubire echitabilă pentru daune morale cauzate lui Cernei Maria în rezultatul comiterii infracțiunii prevăzute de art. 151 alin. (4) Cod penal de către Onufrei Ivan și Leucă Ivan.

Cu referire la solicitarea avocatului Ciocanu Aliona, privind încasarea prejudiciului material în sumă de 10 000 lei în cote-părți egale de la inculpați, Colegiul penal conchide că instanța de apel just a încasat suma de 34 284 lei în mod solidar de la Onufrei Ivan și Leucă Ivan, deoarece succesorul victimei Cernei Maria a probat suma dată în instanța de judecată, or potrivit art. 219 alin. (3) pct. 2) Cod de procedură penală „Prejudiciul material se consideră legat de săvârșirea acțiunii interzise de legea penală, dacă el se exprimă în cheltuieli pentru – înmormântarea părții vătămate”.

Reieșind din conținutul prevederilor nominalizate, luând în considerație doctrina și practica judiciară constantă, Colegiul penal reține că, prejudiciul material este supus încasării solidare, după cum a decis instanța de apel, motiv din care soluția adoptată de către ultima, și anume în latura acțiunii civile, în partea încasării prejudiciului material urmează a fi menținută.

Cu referire la recursul declarat de către succesorul victimei, Colegiul penal subliniază că, potrivit prevederilor art. 421 Cod de procedură penală, raportat la art. 401 Cod de procedură penală, persoanele menționate în dispoziția acestei norme procesuale sânt în drept să declare recurs ordinar. Totodată, pentru ca acesta să fie admis spre examinare de către instanța de recurs, el urmează a fi declarat în termen de 30 de zile de la data pronunțării deciziei, așa cum este indicat expres în prevederile art. 422 Cod de procedură penală.

Instanța de recurs menționează că, potrivit art. 230 alin. (2) Cod de procedură penală, în cazul în care pentru exercitarea unui drept procesual este prevăzut un anumit termen, nerespectarea acestuia impune pierderea dreptului procesual și nulitatea actului efectuat peste termen.

Astfel, potrivit procesului-verbal al ședinței de judecată în apel din data de 10.05.2017, succesorul victimei Cernei Maria, care declară recurs ordinar în prezenta cauză, a participat la ședința în cadrul căreia s-a anunțat că pronunțarea deciziei motivate va avea loc la data de 24.05.2017, la care aceasta nu s-a prezentat (f.d. 22, vol. IV).

În continuare, Colegiul penal constată că, potrivit scrisorilor de însoțire cu nr. de ieșire 10627 și 16377, copia deciziei integrale a fost expediată succesorului victimei, recurent în cauză, prin poștă (f.d. 43, vol. IV) la 25 mai 2017 și tradusă în limba rusă la 01 august 2017 (f.d. 60, vol. IV).

În acest sens, Colegiul penal reține că nu poate fi acceptată calcularea termenului pentru exercitarea căii de atac a recursului ordinar începând cu data recepționării copiei deciziei instanței de apel, or recurentul, după cum s-a menționat, a știut cu certitudine data petrecerii ședinței de judecată în legătură cu pronunțarea deciziei integrale, la care ultima

nemotivat nu s-a prezentat, or careva probe sau afirmații în susținerea temeiniciei absenței de la ședință nu au fost invocate.

Potrivit prevederilor art. 231 alin. (3) Cod de procedură penală, la calcularea termenelor pe ore sau pe zile nu se ia în calcul ora sau ziua de la care începe să curgă termenul, nici ora sau ziua în care acesta se împlinește.

Reieșind din sensul articolului dat și în concordanță cu circumstanțele constatate, Colegiul penal reține că termenul de declarare a recursului (de 30 de zile) începea să curgă de la 25 mai 2017 și expira la 26 iunie 2017. Succesorul victimei a declarat recurs împotriva deciziei instanței de apel la data de 28 iunie 2017, după expirarea termenului legal de 30 zile prevăzut de art. 422 Cod de procedură penală.

Colegiul penal subliniază că, termenul de recurs este un termen procesual legal, durata căruia este stabilită prin lege, iar în aceste condiții acesta este absolut și are caracter imperativ, astfel că depășirea lui atrage decăderea din dreptul de a exercita calea de atac.

Instanța de recurs nu constată careva motive întemeiate pentru trimiterea recursului spre judecare (existența cazului fortuit sau a forței majore, fie existența unei alte cauze care a pus titularul recursului în situația de a nu putea acționa în conformitate cu legea), de aceea conchide asupra necesității respingerii recursului, ca inadmisibil.

8. În conformitate cu art. 338, 434, 435 alin. (1) pct. 1), 2) lit. c) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

DECIDE :

Respinge, ca inadmisibil, recursul ordinar declarat de succesorul victimei Cernei Maria.

Admite recursul ordinar declarat de avocatul Ciocanu Aliona în numele inculpaților, casează parțial decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 12 aprilie 2017, în cauza penală în privința lui *Leucă Ivan XXXXX și Onufrei Ivan XXXXX* în partea soluționării acțiunii civile privind încasarea prejudiciului moral, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre în partea dată, prin care dispune încasarea de la *Onufrei Ivan și Leucă Ivan* în folosul succesorului victimei Cernei Maria, a sumei de 50 000 lei de la fiecare, cu titlu de prejudiciu moral.

În rest se mențin dispozițiile hotărârii atacate.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 12 ianuarie 2018.

Președinte

Petru Ursache

Judecători

Nadejda Toma

Vladimir Timofti

Constantin Alerguș

Anatolie Țurcan

